

V. RECENZIJOS

DR. OLEGO FEDOSIUKO MONOGRAFIJOS „TURTO PRIEVARTAVIMAS IR JO KVALIFIKAVIMAS“ RECENZIJĄ

Monografijoje autorius analizuoja įvairius turto prievartavimo aspektus: istorinius, kriminologinius, teisinius. Iš pradžių autorius gana išsamiai aprašo turto prievartavimą kaip specifinį kriminalinį reiškinį, kuris įvairiais istoriniais laikotarpiais įvairiose visuomenėse įgauna organizuotą pobūdį, tampa paplitusia nusikalstamų grupių veiklos forma. Apibendrinęs įvairią literatūrą, kurioje istoriniame kontekste analizuojami Sicilijos ir JAV organizuoto nusikalstamumo veiklos metodai, autorius randa daug bendra su tuo, kas vyko Lietuvoje, kai prasidėjo valstybinio turto privatizavimas ir intensyvi ekonomikos reforma. Visa tai leido pateikti turto prievartavimo rūšių, pasitaikančių Lietuvos teismų praktikoje, klasifikaciją, numatyti šio kriminalinio reiškinio tolesnę raidą.

Kaip teisingai pabrėžta knygoje, turto prievartavimo sudėtis yra viena sudėtingiausių nusikaltimo sudėčių visame Baudžiamajame kodekse, todėl visiškai pateisinama, kad nemaža darbo dalis skirta turto prievartavimo teisinės normos raidai užsienio ir Lietuvos baudžiamuosiuose įstatymuose, galiojančių užsienio valstybių baudžiamųjų kodeksų apžvalgai. Ši analizė leidžia įvertinti LR BK (galiojančiame ir naujame) pateiktų turto prievartavimo sudėčių kokybę, daryti išvadas dėl jų tobulinimo arba aiškinimo koncepcijų.

Pagrindinė darbo dalis skirta turto prievartavimo, įtvirtinto LR BK, kvalifikavimo klausimams. Autoriaus atliktas tyrimas apėmė daug teorijai ir praktikai aktualių klausimų: turto prievartavimo objektą bei dalyko problematiką, psichinės ir fizinės prievartos sampratą ir jų panaudojimo prievartaujant turtą specifiką, bendrininkavimo darant šį nusikaltimą kvalifikavimo klausimus, turto prievartavimo santykio su kitų nusikaltimų sudėtimis ir atribojimo nuo jų problemas ir daugelį kitų. Problemų analizė ir siūlomi kvalifikavimo klausimų sprendimų būdai grindžiami mokslinė literatūra ir teismų praktikos pavyzdžiais. Su kai kuriais autoriaus siūlymais ir išvadomis sunku ginčytis, kai kurie jų – kvietimas tolesnei diskusijai, kuriai monografija suteikia stiprų impulsą. Pažymėtina, kad visus, net ir diskutuotinus, siūlymus ir išvadas autorius grindžia svariais argumentais ir aiškia logika.

Ypač svarbu tai, kad autorius, analizuodamas su turto prievartavimu susijusias teorines ir praktines problemas, remiasi naujuoju Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, taip pat nuolat daro nuorodas į naująjį Lietuvos BK, kuris dar negalioja. Galiojančio ir naujo BK dažnas lyginimas, be abejo, suteikia darbui dar didesnę reikšmę. Kartu būtina pabrėžti, kad autoriaus tyrimo stilius korektiškas, pasižymi aukšta mokslinė kultūra, darbas parašytas suprantamai ir lengvai skaitomas.

Apibendrinant galima teigti, kad dr. O. Fedosiuko parašyta monografija – tai aukštos kokybės mokslinis tyrimas. Darbas praturtina Lietuvos baudžiamosios teisės mokslą ir gali būti labai naudingas ne tik teisės fakultetų studentams, bet ir teisėjams, prokurorams ir kitiems teisėsaugos institucijų pareigūnams.

Doc. dr. Armanas Abramavičius